

PÁZMÁNY

1635

PÁZMÁNY PÉTER KATOLIKUS EGYETEM
AJÁNLÁS A MESTERSÉGESINTELLIGENCIA-
ALAPÚ ESZKÖZÖK HASZNÁLATÁHOZ ÉS
DOKUMENTÁLÁSÁHOZ

2026. január 1.

Ajánlás a mesterségesintelligencia-alapú eszközök használatához és dokumentálásához a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen

Preambulum

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem, mint a keresztény tanításra és emberközpontú tudományosságra épülő felsőoktatási intézmény, az oktatás, kutatás és az egyetemi közösség életének minden területén elkötelezetten vallja az emberi méltóság, a felelősség, a szeretet és az igazságosság örök értékeit. Ezek az alapelvek napjainkban különösen nagy hangsúlyt kapnak a digitális korszak új kihívásai, köztük a mesterséges intelligencia térnyerése nyomán, amelyek egyre mélyebben alakítják át az életet, a tudás megszerzését és a döntéshozatal folyamatát. Jelen ajánlás szervesen kapcsolódik a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Statútumában megfogalmazott alapelvekhez, amelyek szerint az Egyetem tudományos közösségként az emberi méltóság védelmét, a kulturális örökség ápolását, valamint a keresztény és európai műveltségeszmény kibontakoztatását tekinti feladatának. E dokumentum így nem önállóan, hanem a Statútumban rögzített küldetéssel összhangban ad iránymutatást a mesterséges intelligencia eszközeinek felelős és értékalapú alkalmazásához. Ferenc pápa Dilexit Nos enciklikájában világosan tanítja: semmilyen algoritmus nem helyettesítheti az ember szívének erkölcsi belső világát, lelkiismeretét és személyes felelősségét. E hitvallás alapján az egyetemen csak akkor támogatható e korszerű digitális eszközök alkalmazása, ha az minden körülmények között az ember szolgálatát, a közjó előmozdítását és a személy méltóságának védelmét szolgálja. Az ajánlás kidolgozása során az egyetem kiemelt figyelemmel követte a Szentszék legújabb, Antiqua et Nova (2025) című dokumentumának szellemiségét is, amely hangsúlyozza: a technológiai fejlődés – így az automatizált rendszerek egyre szélesebb körű használata – csak akkor lehet összhangban a keresztény értékekkel, ha az ember méltósága és szabadsága minden helyzetben elsőbbséget élvez. Az emberi személy teremtettségéből fakadó méltóságát semmilyen digitális megoldás vagy algoritmus nem írhatja felül; minden új technológia helyes alkalmazása a szolgálat, és nem az uralom szellemében értelmezendő. Bármilyen fejlettséget is érnek el a mesterséges rendszerek, soha nem válthatják fel az emberi döntéshozatal szabadságát és felelősségét, valamint az ember és közösség iránti szolidaritás és igazságosság keresztény parancsát. Ez az ajánlás intézményi útmutatásként szolgál: a keresztény értékekre, az evangéliumi lelkültre és a Katolikus Egyház legújabb dokumentumaira támaszkodva segíti hallgatóinkat, oktatóinkat és kutatóinkat abban, hogy az új digitális eszközöket tudatosan, felelősen és a tudományos integritás szellemében alkalmazzák. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem e dokumentumban foglaltakat az evangéliumi lelkiület, az egyetemi szabadság és a legfrissebb egyházi állásfoglalások – köztük az Antiqua et Nova – szellemiségében, az igazság szolgálatában ajánlja közössége figyelmébe.

I. A mesterséges intelligencia fogalma és értelmezése

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem jelen ajánlásában mesterséges intelligenciának tekint minden olyan digitális rendszert, algoritmust vagy technológiai megoldást, amely képes emberihez hasonló kognitív tevékenységek – így többek között tanulás, érvelés, problémamegoldás, szöveg- és beszédalkotás, fordítás, képelemzés, döntéshozatal, valamint különféle tartalmak generálása – részleges vagy teljes automatizálására, akár emberi beavatkozással, akár anélkül.

Az MI fogalma és alkalmazási területei

A mesterséges intelligencia (MI) alatt olyan digitális rendszereket értünk, amelyek képesek emberihez hasonló kognitív műveletek elvégzésére – például szöveg- és képgenerálásra, problémamegoldásra, nyelvi feldolgozásra, adatelemzésre vagy döntéstámogatásra.

Az egyetem szempontjából az MI-eszközök elsősorban az alábbi területeken jelenhetnek meg:

- **Tanulás és kutatás támogatása** – szakirodalom keresése, összefoglalók készítése, ötletgenerálás, kutatási folyamatok kiegészítése.
- **Adatelemzés és tudományos munka** – nagy adathalmazok feldolgozása, statisztikai és módszertani támogatás.
- **Oktatás és szövegalkotás segítése** – nyelvi és stilisztikai javítás, vázlatok készítése.
- **Tartalomkészítés és kreatív munka** – szöveges, képi vagy audiovizuális anyagok előállítása.
- **Adminisztráció és szervezés** – folyamatok gyorsítása, adatok rendszerezése.

Az egyetem hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia – bármilyen fejlettségi szintet ér is el – alapvető különbséget mutat az emberi, teremtetett értelemhez képest. Az emberi gondolkodás, kreativitás, erkölcsi érzék és felelősség alapja a személy egyediségéből és Isten képmására való teremtettségéből fakad; ezt semmilyen digitális rendszer vagy algoritmus nem képes teljes egészében pótolni vagy utánozni.

Az MI-eszközök egyetemi használata kizárólag olyan módon tekinthető elfogadhatónak, amely biztosítja:

- az emberi gondolkodás és önálló alkotás elsődlegességét,
- az eredetiség és szellemi hozzájárulás megőrzését,
- a források, adatok, generált tartalmak és MI-használat átlátható dokumentálását és kötelező emberi validálását,
- az adatvédelmi, tudományetikai és szerzői jogi szabályok következetes betartását, azzal a megjegyzéssel, hogy az egyetem e szabályok alkalmazásában iránymutatással segíti közösségét,
- valamint a személy méltóságának, az egyetemi közösség integritásának és a tudásközösség hitelességének védelmét.

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem a mesterséges intelligencia alkalmazását csak e szigorú keretek között támogatja. Az egyetem folyamatosan nyomon követi a technológiai és jogi környezet változásait, és iránymutatásait mindig a katolikus egyetemi értékek és a közösségi küldetés szellemében frissíti.

II. Oktatói iránymutatások az MI-eszközök alkalmazásához

Az oktatók számára kiemelt elvárás, hogy minden kurzus elején egyértelműen rögzítsék, megengedett-e az MI eszközök használata az adott tantárgy keretében, s ha igen, milyen formában és milyen szintű felhasználás engedélyezett. Ezt a kurzuson írásban és szóban is világosan közölni kell a hallgatókkal. Bármilyen bizonytalanság vagy kérdés esetén a kurzus oktatója nyújt iránymutatást. Az MI-eszközök különböző célú alkalmazása eltérő etikai és dokumentációs elvárásokat támaszt. Az alábbi, nemzetközi gyakorlatokon alapuló szintek segítik az elfogadható MI-használat meghatározását:

- 0. szint: MI-használat kizárása. Az oktató olyan számonkérési formákat is választhat, ahol a mesterséges intelligencia használata nem lehetséges. Ilyen lehet például a papíralapú, kézzel írott dolgozat vagy felelet, illetve olyan számítógépes környezet, amely hálózatilag felügyelt, és ahol a hallgatók csak a szövegszerkesztőt használhatják, beépített MI-eszközök és egyéb külső hozzáférések nélkül.
- 1. szint: Ötletgenerálás, vázlatkészítés, szakirodalom felkutatása. Az MI csak ötletbörzére vagy struktúraalkotásra használható, de tartalmi elem nem vehető át. Szükséges és elvárt, hogy a felhasználó meggyőződjön az MI-eszköz által ajánlott szakirodalom valóságáról és relevanciájáról.
- 2. szint: Nyelvi, stilisztikai szerkesztés. MI csak nyelvi vagy stilisztikai finomításra alkalmazható, új tartalom nem keletkezhet. Dokumentálása kötelező.
- 3. szint: Meghatározott részfeladat elvégzése. Az oktató által kijelölt részekben engedélyezett az MI-használat. A hallgatónak kritikusan értékelnie és dokumentálnia kell a felhasználást.
- 4. szint: Az MI bármilyen formában alkalmazható, de csak kritikus emberi validálással együtt. A hallgató teljes felelősséget vállal, köteles részletesen dokumentálni a folyamatot és az eredményt, és minden esetben igazolnia kell, hogy az MI által előállított tartalmat ellenőrizte és jóváhagyta.

Alapelv: az MI-eszköz nem helyettesítheti az önálló gondolkodást és a tudományos felelősséget. Az oktatók felelőssége, hogy a kurzus követelményeihez igazodva, az átláthatóság és az etikai normák biztosítása érdekében egyértelműen meghatározzák, és a hallgatókkal közölik az MI használatának szabályait. Az MI támogathatja a tanulási és alkotási folyamatokat, de nem válthatja ki az emberi szellemi teljesítményt és a felelősségteljes döntéshozatalt.

III. Ajánlás az MI-eszközök alkalmazásának dokumentálására

A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen minden szakdolgozatban, dolgozatban és prezentációban kötelező az irodalomjegyzék után egy külön szakaszban feltüntetni, hogy a hallgató használt-e MI alapú szoftvert, és ha igen, mire.

MI-alapú szoftverek használatára vonatkozó nyilatkozat

1. eset: Kijelentem, hogy a dolgozat/prezentáció elkészítése során nem használtam MI vagy MI-alapú szoftvert.

2. eset: Kijelentem, hogy a táblázatban megadott kategóriák esetén az alábbi MI-alapú szoftvereket használtam:

Kategória (szint)	Használt MI-alapú szoftver vagy felület neve
1. Ötletgenerálás, vázlatkészítés, szakirodalom felkutatása	
2. Nyelvi, stilisztikai szerkesztés	
3. Meghatározott részfeladat elvégzése	
4. Szabad MI-használat emberi validálással	

IV. Kutatásban való felhasználás

Az MI által generált szöveg, elemzés vagy tartalom soha nem helyettesítheti a szerzők eredeti, tudományos hozzájárulását. Az adatkezelési elvek, valamint a tudományos integritás szigorú betartása alapvető követelmény. A keresztény tudományosság alapja a valóság és az igazság tisztelete, valamint az emberi tudás korlátainak alázatos felismerése. Az igazság keresése és a felelős tudományos munka elengedhetetlen feltétele a keresztény egyetemi közegnek és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem kutatási tevékenységének.

VI. Tudományterületi és kurzusspecifikus szabályozás

A különböző tudományterületek sajátosságaira tekintettel a karok ösztönzik a tanszékeket és programfelelősöket, hogy a jelen ajánlással összhangban dolgozzák ki saját MI-használati irányelveiket. Az oktatók hatáskörébe tartozik, hogy a mesterséges intelligencia alkalmazásának pontos módját a kurzushoz igazítsák és erről a hallgatókat már az első oktatási alkalom során tájékoztassák.

VII. Az ajánlás felülvizsgálata és jövőbeli fejlesztése

Az ajánlást az egyetem évente felülvizsgálja, figyelembe véve a gyakorlati tapasztalatokat, a technológiai fejlődést, valamint a kapcsolódó nemzeti és nemzetközi szabályozásokat. Minden észrevétel, javaslat és tapasztalat az egyetemi [Mesterséges Intelligencia és az Ember Kutatócsoport](#)hoz továbbítható.

VIII. Záró gondolat

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem az MI-eszközök etikus, átlátható és felelős alkalmazását támogatja. A digitális korszakban is az emberiség, az igazság és a szeretet marad a keresztény élet végső mércéje. Az Antiqua et Nova szellemében valljuk, hogy a technológiai fejlődés csak akkor szolgálhatja igazán a közjót, ha reményt, bizalmat és felelősséget ébreszt a közösségekben, és minden innováció az emberi méltóság, az igazságosság és a szeretet értékeinek tiszteletben tartásával valósul meg. A mesterséges intelligencia csak akkor válhat az emberiség javára, ha a szív szabadságát, a személy iránti tiszteletet és a teremtett világ iránti felelősséget soha nem engedjük el. Egyetemünk ezt a szellemiséget tekinti irányadónak a jövőben is.

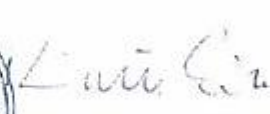
Elfogadási záradék:

A jelen ajánlást a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Egyetemi Tanácsa 98/2025. (XII. 18.) számú határozatával elfogadta. Hatályos 2026. január 1. napjától.

Adatvédelmi státusz: **nyilvános**.

Kelt Budapesten, 2025. december 22-én.

Dr. Kuminetz Géza György
rektor